

Postup pri podávaní návrhu na vrátenie spôsobilosti na právne úkony

F MK 13/2020
verzia A
1/16

Práva človek získava narodením §

Každému z nás prináležia určité základné práva a slobody.

Základné práva a slobody sú garantované zákonom.

Jedným zo základných práv je právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti.

Toto právo úzko súvisí so spôsobilosťou na právne úkony.

Čo znamená spôsobilosť na právne úkony ?

Spôsobilosť na právne úkony znamená, že osoba - človek svojimi úkonmi – tým čo robí, nadobúda práva a berie na seba povinnosti, chráni ich, mení a rozhoduje o ich zániku. Takto človek vstupuje do právnych vzťahov.

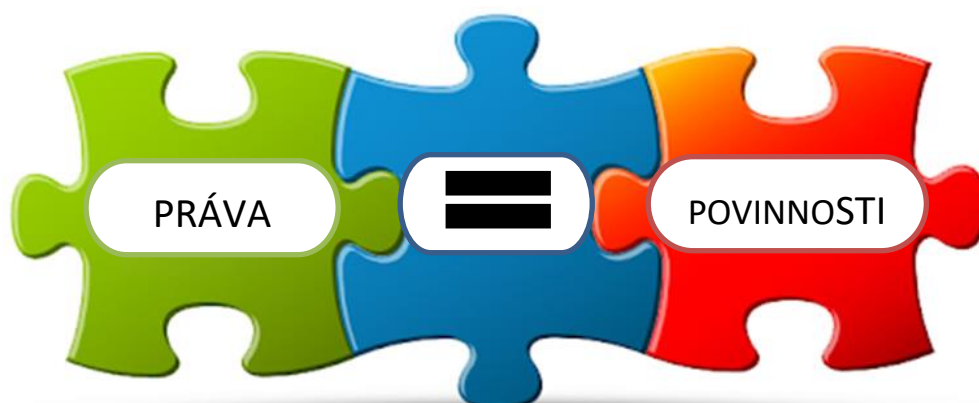

Jednoducho povedané

Človek, ktorý je plne spôsobilý na právne úkony môže robiť vlastné rozhodnutia sám, bez pomoci a súhlasu iných ľudí.

Je plne zodpovedný za všetky svoje rozhodnutia. Za dobré aj za zlé rozhodnutia.

Má nielen práva, ale aj povinnosti.

Napríklad:

ak chce voliť môže platne odovzdať hlas vo voľbách

ak chce a má dosť peňazí môže si kúpiť, čo chce

ak nemá dosť peňazí môže si v banke vybaviť pôžičku a kúpiť si, čo chce ale má povinnosť pôžičku splácať

ak chce môže sa vydať, alebo oženiť ale má povinnosť starať sa o svoju rodinu

ak chce môže podpísať akúkoľvek zmluvu ale má povinnosť, dodržiavať všetky podmienky, ktoré sú v zmluve napísané

ak chce môže rozhodovať o tom, ku ktorému lekárovi chce chodiť, v ktorej nemocnici sa chce dať liečiť ale má povinnosť starať sa o svoje zdravie

ak chce môže si nájsť prácu a zamestnať sa ale má povinnosť pracovať tak, ako je to napísané v pracovnej zmluve ak ju poruší, môže prísť o prácu

Kedy sa človek stane plne spôsobilým na právne úkony?

Zákon predpokladá, že každý človek, ktorý dosiahne plnoletosť – teda vek 18 rokov - je plne spôsobilý na právne úkony.

Je normálne a bežné mať plnú spôsobilosť na právne úkony !

Ako je to s obmedzením spôsobilosti na právne úkony?

V nevyhnutnej situácii môže byť človek obmedzený v spôsobilosti na právne úkony.

Je to vážny zásah do života človeka.

Súd preto najprv musí skúmať, či iné – miernejšie opatrenia nespĺnia svoj účel lepšie, ako obmedzenie spôsobilosti danej osoby = človeka.

Ak súd v súdnom konaní, vyslovil, že obmedzuje osobu v spôsobilosti na právne úkony, musí presne stanoviť, ktoré právne úkony táto osoba nemôže vykonávať.

Podľa § 27 Občianskeho zákonníka v prípade, ak fyzickú osobu súd rozhodnutím obmedzil alebo pozbavil stáva sa jej zákonným zástupcom opatrovník ustanovený v súdnom rozhodnutí.

Žiadna osoba nemôže byť úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Táto možnosť bola odstránená prijatím Civilného mimosporového poriadku s účinnosťou od 1.7.2016.

V nevyhnutnej situácii
sú ľudia obmedzení
v spôsobilosti na
právne úkony !

Bol som obmedzený /obmedzená v spôsobilosti na právne úkony- môžem to nejako zmeniť ?

Súdne konanie v tejto veci začína na návrh, ktorý môžu podať viaceré subjekty:

- osoba, ktorej sa navrátenie týka (jednoduchšie povedané osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony),
- jej blízka osoba (príbuzný),
- osoba, ktorá má na veci právny záujem (napríklad najlepší kamarát, ...),
- poskytovateľ zdravotnej starostlivosti,
- poskytovateľ sociálnych služieb.

Mám právo podať na súd
návrh na vrátenie
spôsobilosti na právne
úkony !

Podanie návrhu na vrátenie spôsobilosti na právne úkony sa neviaže na žiadne súdne poplatky = je bezplatné = nepotrebuješ peniaze.

Návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony musí obsahovať určité náležitosti - informácie, inak súd konanie zastaví. Návrh môže byť napísaný rukou alebo na počítači.

Ak návrh neobsahuje všetky potrebné skutočnosti, odôvodňujúce navrátenie, to neznamená, že sa súd nebude týmto návrhom zaoberať, práve naopak, sám, z vlastnej iniciatívy bude zisťovať tieto skutočnosti.

Všeobecné náležitosti podania = adresa súdu, ktorému je podanie určené, kto podanie napísal, čoho sa podanie týka, čo ním sledujeme, podpis.

Chcem podať návrh na vrátenie spôsobilosti – kto mi poskytne potrebné informácie?

Základné právne a obsahové informácie ti v DSS Rohov poskytnú:

riaditeľka Monika

manažérka Sonička

manažérka Miriam

sociálna pracovníčka Simonka

O pomoc môžeš požiadať aj hlavnú sestru Zuzanu, vedúcu pracovníčku sociálnej rehabilitácie Vierku, alebo na ktorúkoľvek pracovníčku sociálnej rehabilitácie (terapeutku, vychovávateľku).

Ak chceš, môžeš požiadať o pomoc iného blízkeho človeka, alebo známeho. Je to tvoje rozhodnutie.

Všetky potrebné informácie môžeš nájsť aj na internete. Stačí, ak si do vyhľadávača zadáš základné kľúčové slová:

Google

návrh na vrátenie spôsobilosti vzor podania

Vzor podania nájdeš na strane číslo 14 – 16 tohto dokumentu.

**Kto mi pomôže spísať návrh na vrátenie spôsobilosti na
právne úkony?**

Návrh môžeš napísať sám /sama.

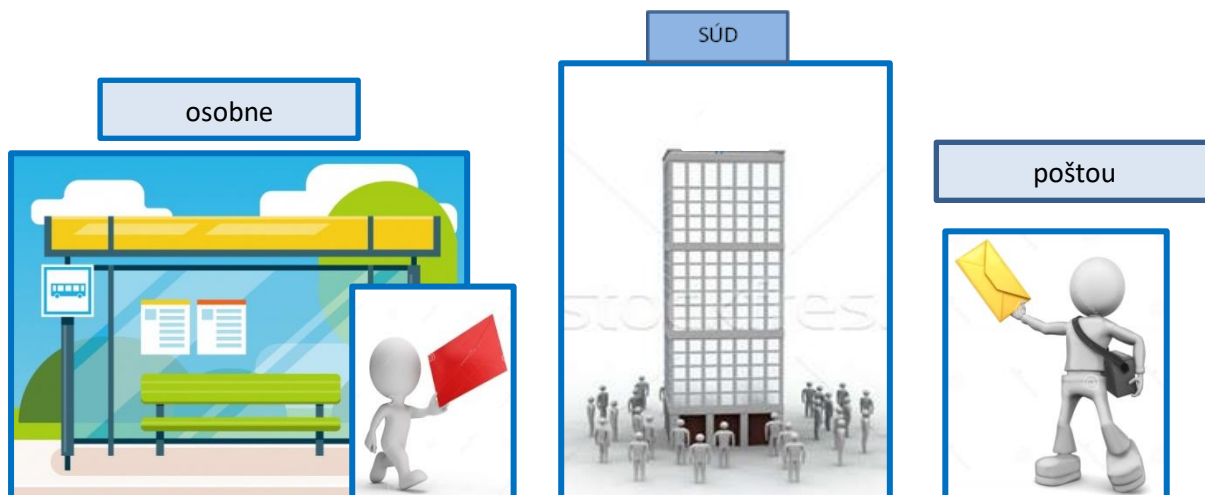
Môžeš požiadať o pomoc:

- svojho opatrovníka, alebo nejakého blízkeho človeka.
- v DSS Rohov môžeš požiadať o pomoc niektorého zo zamestnancov.

Spísaný návrh na vrátenie spôsobilosti je potrebné doručiť na súd:

- osobne, do podateľne súdu
- alebo poštou, na adresu príslušného okresného súdu v mieste tvojho trvalého bydliska.

V DSS Rohov ti túto informáciu poskytne sociálna pracovníčka Simonka.

Informáciu nájdeš aj v Zákone č 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR.

Po doručení návrhu na súd, tento podnikne všetky potrebné kroky, o ktorých bude navrhovateľa informovať (napríklad stanoví súdneho znalca z odboru psychiatrie, ktorý vypracuje posudok).

Následne súd stanoví termín súdneho pojednávania.

Ak súd uzná za potrebné, predvolá na súdne pojednávanie účastníkov konania (osobu, o ktorej spôsobilosti sa má konať, opatrovníka, príbuzných alebo iné osoby, ak to uzná za vhodné).

Súd účastníkov konanie vypočuje.

Po vypočutí všetkých zainteresovaných osôb vynesie súdne rozhodnutie. V súdnom rozhodnutí je tiež uvedená lehota – dátum, dokiaľ môžeš podať odvolanie.

Obmedzenie spôsobilosti
môže byť zmenené na
základe rozhodnutia súdu

Dokumenty, v ktorých sa hovorí o spôsobilosti na právne úkony

Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, prijatý na Valnom zhromaždení OSN 13.12.2006.

V dokumente sa v článku číslo 12 hovorí, že osoby so zdravotným postihnutím majú spôsobilosť na právne úkony vo všetkých oblastiach života na rovnakom základe s ostatnými.

Slovenská republika tento medzinárodný dokument prijala v roku 2010. Zároveň sa zaviazala, že umožní osobám so zdravotným postihnutím prístup k pomoci, ktorú môžu potrebovať pri uplatňovaní spôsobilosti na právne úkony. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím má prednosť pred zákonmi, ktoré sú platné v Slovenskej republike.

Je napísaný v ľahko čitateľnej forme a nájdeš ho na každom oddelení, na tabuli pri ošetrovni a vo vstupnej chodbe v dolnom pavilóne.

Ústava Slovenskej republiky.

„Každý má spôsobilosť na práva.“

(čl. 14 Ústavy Slovenskej republiky)

„Nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená.

Obmedzená môže byť len v prípadoch
ustanovených zákonom.“

(čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky)

„Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti,
osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.“

(čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky)

„Každý má právo na ochranu
pred neoprávneným zasahovaním do súkromného
a rodinného života.“

(čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky)

Zákon číslo 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník

Zákon číslo 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok

Postup pri podávaní návrhu na vrátenie spôsobilosti na právne úkony

F MK 13/2020
verzia A
14/16

VZOR PODANIA

Okresný súd Senica
Nám. Oslobodenia 1
905 01 Senica

Návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony

Navrhovateľ: meno a priezvisko, nar. 00.00.0000, bytom 906 04 Rohov č. 27

I.

Rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. xxx/x/xxxx – xx zo dňa 00.00.0000, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 00.00.0000, som bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony celkom. V odôvodnení rozsudku je uvedené, že som odkázaná na pomoc a dohľad inej osoby, nie som schopná samostatne sa starať o svoje potreby.

Za opatrovníka mi bol ustanovený Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove, so sídlom Rohov č.27.

Dôkaz:

1. fotokópia rozsudku,
2. listina o ustanovení za opatrovníka.

II.

Od 00.00.0000 sa mi poskytuje sociálna služba v Domove sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove, 906 04 Rohov č. 27.

V domove sociálnych služieb mi poskytujú primeranú pomoc a podporu, aby som získala primeranú mieru samostatnosti v rôznych oblastiach života:

- viem povedať, čo chcem a čo potrebujem, viem hovoriť k veci,
- viem rozprávať s lekárom, popíšem svoje zdravotné ťažkosti,

Postup pri podávaní návrhu na vrátenie spôsobilosti na právne úkony

F MK 13/2020
verzia A
15/16

- viem nadviazať rozhovor, povedať svoj názor, viem si uvedomiť chybu, ospravedlniť sa,
- viem komunikovať s ľuďmi osobne aj telefonicky,
- viem sa postarať sama o seba, umývať sa, dodržiavať osobnú hygienu, viem sa obliecť podľa počasia a podľa toho, čo budem robiť,
- viem vysávať, umývať schody, podlahy, kúpeľňu, WC, umývať riady, utierať prach, prezliekať posteľnú bielizeň, viem prať v rukách, s pomocou dokážem prať v práčke, vyvešať bielizeň, žehliť uteráky, utierky a rúška,
- viem si uvariť cestovinu s vajcom, kurací paprikáš, viem si natrieť chlieb, uvariť kávu, čaj, pri stolovaní používam kompletný príbor, viem si prestrieť na stôl pred jedlom,
- poznám peniaze, s pomocou dokážem hospodáriť s financiami,
- som schopná pochopiť význam niektorých dokumentov písaných vo forme ľahko čitateľného textu (domáci poriadok, zmluva o poskytovaní celoročnej pobytovej formy sociálnej služby),
- viem sa orientovať v prostredí v rámci DSS, v obci Rohov, mesto Senica,
- som schopná samostatne cestovať autobusom do spomínaných obcí, s pomocou som schopná naplánovať si cestu,
- nemám ťažkosti s časovou orientáciou,
- viem sa orientovať v obchode, rozumiem hodnote peňazí pri nákupe niektorých tovarov,
- viem sa primerane správať v obchode, u lekára, v kaviarni, v dopravných prostriedkoch, na kultúrnych podujatiach, viem sa slušne správať (pozdraviť, poďakovať, poprosiť, osloviť známych a neznámych ľudí).

Absolvovala som Praktickú školu na Spojenej škole internátnej v Senici.

V DSS sa pripravujem na samostatný život s podporou iného človeka. Neskôr by som chcela žiť s priateľom, vydať sa, mať rodinu a pracovať v kuchyni.

Žiadam, aby som bola vypočutá v tomto súdnom konaní.

Môj opatrovník s návrhom na vrátenie spôsobilosti na právne úkony súhlasí.

Postup pri podávaní návrhu na vrátenie spôsobilosti na právne úkony

F MK 13/2020
verzia A
16/16

Dôkazy:

1. lekárska správa,
2. výsluch navrhovateľa,
3. výsluch opatrovníka,

III.

Na základe uvedených okolností navrhujem, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal tento

rozsudok

Rozsudok Okresného súdu Senica č. k.xxx/x/xxx – xx zo dňa 00.00.0000, ktorým bola meno a priezvisko, nar. 00. 00. 0000, pozbavená spôsobilosti na právne úkony, sa zrušuje.

V Rohove, dňa 00.00.0000

.....

Meno a priezvisko